



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ФЕТАОВСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
(Жалба бр. 10649/03)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

19 ЈУНИ 2008

Оваа пресуда ќе стане конечна во согласност со условите предвидени во член 44 став 2 од Конвенцијата. Истата може да биде предмет на редакциски измени.

Напомена: Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.

Во случајот Фетаовски против Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (петти оддел), заседавајќи во совет составен од:

Peer Lorenzen, *претседател*,
Rait Maruste,
Karel Jungwiert,
Volodymyr Butkevych,
Renate Jaeger,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Zdravka Kalaydjieva, *судии*

и Claudia Westerdiek, *судски службеник на судот*,
Заседавајќи на 27 мај 2008,

Ја усвои следнава пресуда, која била донесена на овој датум:

ПОСТАПКА

1. Предметот започнува со жалбата (бр. 10649/03) против Република Македонија, поднесена во судот според членот 34 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи (“Конвенцијата”), од страна на македонскиот државјанин, г-дин Рами Фетаовски (“жалителот”), на 29 јануари 2003.
2. Жалителот бил застапуван од страна на г-дин Р. Чесмаџиски, адвокат од Куманово, Македонската Влада (“Владата”) била застапувана од страна на нејзиниот Агент, г-ѓа Р. Лазареска Геровска.
3. Жалителот навел, особено, дека неговото право на пристап до судот и решавањето на неговиот предмет во разумен рок било повредено со прекршување на Конвенцијата.
4. На 16 јуни 2006 Судот одлучил да ја разгледа жалбата до Владата. Според одредбите од членот 29 став 3 од Конвенцијата, одлучил да ја разгледа основаноста на жалбата во исто време со допуштеноста.

ФАКТИ

1. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ
5. Жалителот е роден во 1946 и живее во Куманово.

6. На 28 јули 1992 жалителот, преку својот застапник (кој продолжил да го застапува во постапката пред Судот) опднел граѓанска тужба против државата и Ветеринарниот Инспекторат на Куманово (“Инспекторатот“) за штети во врска со колењето на овци заразени со заразната болест бруцелоза.
7. Помеѓу 23 септември 1992 и 2 ноември 1993 првостепениот суд закажал тринаесет расправи. Ниедна од нив не била одложена по вина на жалителот.
8. На 2 ноември 1993 тогашниот Општински суд Куманово (“првостепениот суд“) ја одбил тужбата на жалителот по сослушувањето на неговата и изјавата на ветеринарниот инспектор кој ги прегледувал овците. На 1 април 1994 тогашниот Окружен суд Скопје ја потврдил оваа одлука. Со одлука од 25 октомври 1994, донесена по вложена ревизија од страна на жалителто на 31 мај 1994, Врховниот суд ги поништил одлуките на пониските судови и го вратил предметот на повторно одлучување. Истите ги упатил да ја проценат вредноста на закланите овци.
9. Четири расправи закажани помеѓу 16 ноември 1995 и 17 јануари 1996 биле одложени поради пропуштањето на Инспекторатот да обезбеди информација за вредноста на овците. Жалителот бил присутен на сите расправи.
10. На непрецизиран датум, првостепениот суд пресудил делумно во полза на жалителот. На 9 јануари 1997 Апелациониот суд Скопје ја прифатил жалбата на обвинетите и наредил повторно судење што се однесува до прифатениот дел од барањето на жалителот.
11. На 11 април 1997 жалителот понатаму го прецизирал соето барање, барајќи надомест за загубата на добивка (“новата тужба“). Новата тужба била одбиена од првостепениот суд на 18 април 1997.
12. На 21 мај 1997 првостепениот суд ја прифатил тужбата на жалителот. На 18 февруари 1998 Апелациониот суд Скопје ја одбил жалбата на обвинетите и ја потврдил одлуката на понискиот суд. На 21 април 1998 државата поднела ревизија. Со одлука од 21 октомври 1999 Врховниот суд ги поништил одлуките на пониските судови и го вратил предметот на повторно одлучување.
13. Ниедна од седумте расправи закажана помеѓу 15 март и 28 ноември 2000 била презакажана на барање на жалителот. За времетраење на овој период, првостепениот суд три пати побарал од Инспекторатот да обезбеди информација за пазарната вредност на овците.

Тој понатаму побарал копија од барањето за надомест на жалителот кое наводно било поднесено пред релевантните управни органи. Како одговор, судот бил информиран дека не постоелот такво барање во списите на предметот како и дека на жалителот треба да му биде наредено да го обезбеди.

14. На 28 ноември 2000 првостепениот суд го одбил барањето на жалителот, утврдувајќи дека тој одбил да поднесе навремено барање за надомест пред релевантните управни органи. Тој ги утврдил следниве факти: на 20 јуни 1991, Инспекторатот наредил колење на 21 овца. На 5 јули 1991 само 10 овци биле заклани (другите биле наводно заклани од страна на жалителот): Извештајо изготвен по колењето индицирал дека на жалителот нема да му биде надоместена штетата со оглед на тоа што не постапил според наредбата. На подоцнежен датум, други овци кои му припаѓале на жалителот биле заклани. На 26 ноември 1991 жалителот бил обесштетен за овците заклани на подоцнежниот датум, но не и за оние заклани на 5 јули 1991. Судот понатаму утврдил дека на 15 мај 1992 Државната Ветеринарна Управа одбила барање од жалителот за надомест за закланите овци на 5 јули 1991. Одлуката му била доставена на жалителот на 2 март 2001.
15. Застапникот на жалителот се жалел, спорејќи дека понискиот суд, *inter alia*, згрешил при утврдување на фактите, односно дека погрешно заклучил дека тој барал надомест од релевантните органи ненавремено, иако такво барање никогаш не било ни поднесено. Жалителот поднел копија од жалбата на која имало печат како да била примена во првостепениот суд на 15 март 2001. Владата обезбедила поинаква копија на жалбата, со печат со датум од 23 март 2001. Верзијата на жалителот е на обична хартија со печат од датумот на предната страница, додека верзијата на Владата била напишана на канцелариската хартија на застапникот на жалителот, на која имало и неколку рачно запишани забелешки. Приемниот печат на верзијата на Владата не е на испечатените страници од документот.
16. На 20 јуни 2001 Апелациониот суд Скопје го вратил предметот на првостепениот суд, со цел истиот да го испита деловодникот на судот за примени жалби (“деловодникот”) и да утврди кога жалбата на жалителот била примена во тој суд. Тој одлучил да го стори тоа

бидејќи жалбата била изготвена на 14 март и согласно на печатот на судот, поднесена на 23 март 2001. Тој заклучил дека првостепениот суд треба да го утврди датумот на поднесување на жалбата.

17. На 11 јули 2001 првостепениот суд ја одбил жалбата на жалителот како ненавремена. Тој нашол дека одлуката на судот му била доставена на жалителот на 2 март 2001 и потпирајќи се на приемниот печат на судот и на деловодникот, нашол дека жалбата била поднесена на 23 март 2001.
18. На 11 септември 2001 жалителот се жалел. Тој ја изнел својата копија на жалбата со печатот на судот, иницирајќи дека истата била вложена на 15 март 2001. Тој исто така спорел дека грешката во внесувањето на влезниот датум на жалбата треба да се припише на судот и не треба да влијае врз овој случај.
19. На 20 декември 2001 Апелациониот суд Скопје ги вратил списите на предметот на првостепениот суд. Тој го сторил тоа бидејќи жалбата со судскиот печат од 15 март 2001 била поднесена само во копија, и била потреба потврда на нејзината валидност. Во врска со тоа, судот се осврнал на копија од жалбата од 23 март 2001. Тој оттука го упатил првостепениот суд да му нареди на жалителот да ја поднесе оригиналната верзија од жалбата за верификација.
20. На 28 февруари 2002 жалителот, како одговор на наредбата на првостепениот суд, го поднел оригиналот од својата жалба од 15 март 2001. Судот забележал дека содржината и природата на таа жалба биле идентични како онаа со судскиот печат од 23 март 2001. Тој исто така навел дека не може да ги утврди причините за разликата помеѓу деловодникот (кој го наведува 23 март 2001 како датум на прием) и оригиналот од жалбата на жалителот кој имал судски печат кој сведочи дека истата била примена на 15 март 2001.
21. На 20 март 2002 Апелациониот суд Скопје по трет пат ги вратил списите со предметот на првостепениот суд. Тој му наредил на судот да земе изјава од судски службеникот на судот во врска со тоа кога жалбата на жалителот била регистрирана во деловодникот и кои се причините за регистрација на различни датуми на прием.
22. Во својот одговор од 23 април 2002 првостепениот суд го информирал Апелациониот суд дека, според изјавата на судски службеникот, поднесоците лично поднесени до

ФЕТАОВСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА- ПРЕСУДА

- судот морале да бидат заведени во деловодник на датумот на приемот или следниот ден, како и дека датумот под кој се заведува е официјалниот датум на достава. Не била изготвена копија од тоа писмо или од изјавата на судски службеникот.
23. На 15 мај 2002 Апелациониот суд ја одбил жалбата на жалителот. Тој нашол дека понискиот суд правилно ја одбил жалбата како ненавремена, потпирајќи се на судскиот печат кој го утврдил приемот на жалбата и на деловодникот кој го наведува 23 март 2001 како датум на прием. Одлуката му била доставена на жалителот на 6 септември 2002.
 24. На 22 октомври 2002 жалителот побарал од јавниот обвинител да вложи барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд. Ова барање било одбиено на 6 декември 2002.
 25. На 23 јануари 2002 жалителот поднел кривична пријава за злоупотреба на службената должност против судски службеникот на судот кој наводно ставил различни датуми на прием на копиите на жалбата и внел погрешен датум на деловодникот.
 26. На 25 февруари 2003 јавниот обвинител ја одбил кривичната пријава на жалителот поради тоа што обжаленото дело не се процесуира по службена должност.
 27. На 11 април 2003 првостепениот суд го одбил барањето на жалителот да се отвори истрага во врска со судскиот службеник. Оваа одлука била потврдена од Апелациониот суд Скопје на 11 јуни 2003.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

28. Членот 102 став 1 од тогашниот Закон за парнична постапка (“тогашниот закон“) пропишува дека доставата ќе биде сметана за навремена ако е доставена кај надлежниот суд во рамките на пропишаниот рок.
29. Членот 334 од тогашниот закон пропишува дека, *inter alia*, засегнатите странки можат да се жалат против одлуката на простепениот суд во рок од 15 дена од датумот на достава на последната одлука, доколку не е поинаку пропишано со закон.
30. Според членот 343, жалбата треба а биде вложена пред првостепениот суд со доволен број на копии за судот и засегнатите страни.

31. Според членот 344 ставови 1 и 2, жалба која е нецелосна, недопуштена или поднесена надвор од временскиот рок ќе биде одбиена од страна на претседателот на советот на првостепениот суд без расправа. Жалбата ќе биде сметана за ненавремена доколку не е поднесена во рамките на законскиот рок.

ЗАКОН

I. НАВОДНИ ПОВРЕДИ НА ЧЛЕНОТ 6 СТАВ 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

32. Жалителот се жалел дека жалбата не била испитана од аспект на основаноста, со оглед на тоа што Апелациониот суд погрешно ја сметал за ненавремена. Тој исто така се жалел дека неговиот предмет не бил разгледан во разумен рок. Судот смета дека овие жалби потпаѓаат за разгледување под членот 6 од Конвенцијата кој, во делот кој е релевантен, гласи:

“Во определувањето на неговите граѓански права и обврски...секој има право на фер...судење во разумен рок пред ...трибунал...”

A. Допуштеност

33. Владата не поднесе приговори во врска со допуштеноста на жалбата.

34. Судот смета дека жалбите под овој наслов не се очигледно неосновани во смисла на членот 35 став 3 од Конвенцијата. Тој понатаму забележува дека истите не се недопуштени по ни една друга основа. Оттука, истите мора да се прогласат за допуштени.

Б. Основаност

1. *Жалбата за “правото на пристап до судот”*

(а)Поднесоците на странките

35. Владата остана при тоа дека застапникот на жалителот лично ја поднел жалбата до првостепениот суд, како и дека печатот со датум на жалбата покажува дека жалбата била поднесена на 23 март 2001. Судот оттука ја одбил жалбата како ненавремена, согласно тогашниот закон.

Тие понатаму изјавиле дека Апелациониот суд вложил напори да ја утврди вистината во врска со датумот на прием на жалбата. Постапувајќи согласно упатствата, првостепениот суд утврдил дека 23 март 2001 бил заведен во регистарот како датум на прием. Тој датум бил наведен на копијата на жалбата која била комуницирана до обвинетите за разгледување. Дополнително, жалителот имал право да ја оспори таа одлука пред Апелациониот суд. Тие оттука заклучиле дека државата не може да биде одговорна за грешките сторени од страна на адвокатот на жалителот, кој имено пропуштил навремено да ја поднесе жалбата. Конечно, тие навеле дека на жалителот му биле овозможени гаранциите наведени во Конвенцијата.

36. Жалителот изјавил дека тој ја поднел својата жалба на 15 март 2001. Првостепениот суд го потврдил приемот на тој датум преку ставањето на печат на неговата жалба. Жалителот навел дека тој не може да шпекулира во врска со тоа што се случило со преостанатите две копии на неговата жалба кои имале печат од 23 март 2001, со оглед на тоа што тоа спаѓа во надлежност на судот и соодветно, надвор од неговата контрола. Судовите требале да утврдат, но не на негова штета, причините за ставање на печатот со датум 23 март 2001, и регистрирањето на тој датум во деловодникот. Апелациониот суд ги одбил неговите аргументи иако тој обезбедил копија од неговата жалба со судски печат кој индицира дека истата била поднесена од него на 15 март 2001 (види став 18 погоре). Тој останал при тоа дека одлуките на домашните судови се незаконски и субјективни со оглед на тоа што се засноваат на информации преземени од нивните деловодници. Потпирајќи се на членот 102 став 1 од тогашниот закон, тој остана при тоа дека ја поднел својата жалба во временскиот рок од 15 дена и дека е ирелевантно кога судот ги завел другите копии во својот деловодник. Тој заклучил дека судовите, игнорирајќи ги доказите дека неговата жалба била навремено поднесена, му го повредиле правото на пристап до судот под овој наслов.

(б) Оцена на Судот

37. Судот повторува на почетокот дека не е негова задача да го зазема местото на домашните судови. Останува

првенствено на домашните органи, особено судовите, да ги решаваат проблемите на толкување на домашното законодавство (види , *mutatis mutandis*, the *Brualia Gomez de la Torre v. Spain*, пресуда од 19 декември 1997, Извештаи за пресуди и одлуки 1997- VIII, СТР. 2955, СТАВ 31, и *Edificaciones March Gallego S.A. v. Spain*, пресуда од 19 февруари 1998, Извештаи 1998- I, стр. 290, став 33), и прашањето дали парничарот ги почитувал законските рокови како во домашното законодавство е примарен пример на таков случај. Понатаму, “правото на суд“ од кое правото на пристап е еден аспект, не е апсолутно; тоа е предмет на ограничувања дозволени имплицитно, особено кога се однесуваат на условите на допуштеност на жалба, бидејќи по својата природа тоа бара регулирање од страна на државата, која ужива одредена дискрециона маргина во овој случај. Сепак, овие ограничувања не смеат да го ограничат или намалат правото на пристап до суд на таков начин или во тој обем што самата суштина на правото би била засегната; конечно, таквите ограничувања нема да бидат во согласност со членот 6 став 1 доколку немаат легитимна цел или доколку нема разумна врска помеѓу употребените средства и целта што се сака да се постигне (види помеѓу останатите, *Edificaciones March Gallego S.A.*, пресудата цитирана погоре, стр. 290, став 34).

38. Во односниот случај, жалбата на жалителот била прогласена недопуштена бидејќи жалителот пропуштил да ја поднесе својата жалба против пресудата од 28 ноември 2000 (доставена на 2 март 2000) во рамките на законскиот рок кој истекло на 17 март 2001.
39. Судот смета дека целта предвидена со 15 дневниот законски рок пропишан во членот 334 од Законот за парнична постапка кој тогаш бил на сила, е легитимна во интерес на добро правораздавање (види *Vasev v. Republic of Macedonia* (dec.) no. 13299/02, 14.02 2006). Сепак, правилата за временските ограничувања за поднесување жалби не смеат да бидат применувани на таков начин што би ги спречил парничарите од употреба на достапен лек. Прашањето е во правната сигурност. Проблемот не е едноставно во интерпретацијата на суштинските правила, туку во тоа што процедурално правило се толкува на начин што оневозможува жалбата на жалителот да се испита во поглед на основаноста, со дополнителниот ризик дека неговото право на ефективна

заштита од страна на судовите би било повредено (види *Zvolsky and Zvolska v. the Czech Republic*, no. 46129/99, став 51, ECHR 2002- IX)

40. Домашните судови во односниот случај во основа се бавеле со жалбата на жалителот единствено од аспект на внесувањето во деловодникот на првостепениот суд. Иако биле направени неколку обиди да се одреди точниот датум на поднесување, не бил даден одговор на тоа прашање (поставено најмалку имплицитно од страна на Апелациониот суд Скопје во неговата пресуда од 20 март 2002) зошто копијата на жалбаа со датум од 15 март 2001 – за која судовите знаеле- не била прифатена како датум на кој жалбата била поднесена.
41. Во околностите на случајот, судот смета дека пропуштањето од страна на домашните судови да ја прифатат жалбата од 15 март 2001 или, како алтернатива, да обезбедат прифатлива причина за негово неприфаќање, придонело за создавање на процедуралното правило кое е во прашање и кое го лишило жалителот од неговото право на пристап до суд (види, *mutatis mutandis, Miragall Escolano and others v. Spain*, nos. 38366/97, 40777/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41787/98 и 41509/98, ставови 37 и 38 ECHR 2000-I и *Zvolsky and Zvolska*, цитирани погоре, ставови 51-55).
42. Од овие причини, има повреда на правото на жалителот на пристап до судот во смисла на членот 6 став 1 д Конвенцијата.

2. *Наводна повреда на барањето за “разумен рок”*

(а) Поднесоците на странките

43. Владата поднела дека периодот кој изминал пред влегувањето во сила на Конвенцијата во однос на Република Македонија не треба да се земе во предвид.
44. Тие понатаму останале при тоа дека случајот бил од комплексна фактичка природа која барала испитување од засегнатите страни и од сведоци.
45. Владата понатаму спорела дека употребата на редовни и вонредни лекови од страна на засегнатите страни додала на должината на постапката. Тие исто така изјавиле дека биле наредени седум одложувања поради отсуство на обвинетите како и дека три расправи биле презаказани

46. Што се однесува до однесувањето на жалителот, тие се осврнале на неговото ново барање (види став 11 погоре) кое барало одложување на расправа. Сепак, тие не негирале дека жалителот бил присутен на сите закажани расправи и демонстрирал волја постапката редовно да заврши.
47. Што се однесува за однесувањето на домашните судови, Владата спорела дека тие го решиле предметот на жалителот со должно внимание и дека закажаните расправи биле одржувани без никакви прекини или застои.
48. Жалителот поднел дека мора да се води смета и за фазата на постапката на датумот на ратификација. Тој ги оспорил аргументите на Владата дека случајот бил од сложена природа, со оглед на тоа што сите докази биле прибрани пред тој датум. Дополнително, тој изјавил дека бројот на инволвираните страни, отсуството на меѓународен елемент во неговиот случај, фактот дека разрешувањето на неговиот случај не зависел од ниедно друго прашање и дека немало интервенција од други лица во постапката го намалува кредибилитетот на изјавата на Владата за сложеноста на случајот. Тој понатаму спорел дека единствениот доказ земен во предвид од страна на првостепениот суд помеѓу 11 април 1997 и 28 ноемри 2000 била информацијата добиена од Инспекторатот. Тој понатаму останал при тоа дека страните не можат да бидат одговорни за тоа што ги користеле сите расположиви лекови. Пропуштањето да се изврши правилна достава до засегнатите страни, на што се осврнала Владата, може да се припише само на Судот. Неговото ново барање не придонело кон должината на постапката со оглед на тоа што било решено по брза постапка. Конечно, тој изјавил дека му биле потребни осумнаесет месеци на Врховниот суд да одлучи по ревизијата од 21 април 1998 (види став 12 погоре) иако одлучил по претходната ревизија (види став 8 погоре) за пет месеци. Тој исто така поднел дека на Инспекторатот му биле потребни неколку месеци да ја обезбеди бараната информација од првостепениот суд (види став 13 погоре).

(б) Оцена на Судот

49. Судот забележува дека постапката започнала на 28 јули 1992 кога жалителот го поднел барањето за надомест пред првостепениот суд. Сепак, периодот кој потпаѓа под неговата надлежност не започнал на тој датум, туку на 10 април 1997, по влегувањето на Конвенцијата во сила во однос на Република Македонија (*види Lickov v. Republic of Macedonia*, бр. 38202/02, став 21, 28 септември 2006).
50. Во оценувањето на разумноста а периодот кој изминал по тој датум, мора да се води сметка за фазата на постапката на 10 април 1997 (види *Styranowski v. Poland*, бр. 28616/95, став 46, ECHR 1998- VIII, и *Foti and others v. Italy*, пресуда од 10 декември 1982, Серија А бр. 56, стр. 18, став 53). Во оваа смисла, Судот забележува дека во периодот на влегувањето во сила на Конвенцијата во однос на Република Македонија, постапката траела преку четири години и осум месеци во три судски степени. Одлуката на Апелациониот суд Скопје од 9 јануари 1997 била последната одлука донесена во овој период.
51. Постапката завршила на 6 септември 2002 кога одлуката на Апелациониот суд од 15 мај 2002 му била доставена на жалителот. Оттука, постапката траела десет години, еден месец и девет дена од кои пет години, четири месеци и дваесет и осум дена потпаѓаат за испитување пред судот, во три степени на надлежност.
52. Судот повторува дека разумноста на должината на постапката мора да биде оценета во светло на околностите на случајот и со осврнување на следниве критериуми: сложеноста на случајот, однесувањето на жалителот и релевантните органи како и што било во интерес на жалителот во спорот (*види Markoski v. Republic of Macedonia*, бр. 22928/03, став 32, 2 ноември 2006 и референците цитирани во истата).
53. Судот ги прифаќа аргументите на жалителот (види став 49 погоре) дека случајот не е од сложена природа.
54. Тој понатаму смета дека ниеден период на одложување не може да му се припише на жалителот. Дополнително, самиот факт дека странките во постапката целосно ги искористиле лековите кои им биле на располагање во домашното право не може да се смета како придонес кон должината на постапката (*види Lickov v. Republic of Macedonia*, бр. 38202/02, став 28, 28 септември 2006 и

- Arsov v. Republic of Macedonia*, бр. 44208/02, став 42, 19 октомври 2006).
55. Судот потсетува дека е на државите договорнички да ги организираат своите правни системи на таков начин така да нивните судови можат секому да му го гарантираат правото да добие конечна одлука поврзана со спорови во врска со граѓанските права и обврски во разумен рок (види *Kostovska v. Republic of Macedonia*, бр. 44353/02, став 41, 15 јуни 2006).
56. Во врска со ова, Судот забележува дека овој случај бил разгледуван во три наврати. Една наредба за повторно разгледување била донесена во периодот кој потпаѓа под надлежноста *ratione temporis*. Тој понатаму забележува дека биле потребни една година и шест месеци за Врховниот суд да ја разгледа жалбата на обвинетите по ревизија (види став 12 погоре). Само тој период не може да биде прекумерен (види *mutatis mutandis Sergi v. Italy* (dec.) no. 46998/99, 26 септември 2000). Сепак, нема ниеден елемент во судските списи кој би го оправдал, особено ако се има во предвид фактот дека за испитување на претходната жалба во случајот биле потребни пет месеци (види став 8 погоре). Уште повеќе, Судот забележува дека единствениот доказ кој требал да биде истакнат по одлуката на Врховниот суд од 21 октомври 1999 била информацијата за пазарната вредност на овците. Првостепениот суд не ја добил таа информација од Инспекторатот, и покрај трите барања во таа насока (види став 1 погоре). Пропустот на Инспекторатот да ја обезбеди таа информација веќе создала процедурално одложување (види став 9 погоре). Тоа, и одложувањето предизвикано од пропустот на обвинетите да присуствуваат на седум расправи и пропустот за уредна достава со сведоците (види став 46 погоре) можат да и се припишат на државата.
57. Во светло на востановените критериуми од судската пракса и земајќи ги во предвид сите околности на случајот, Судот смета дека должината на обжалената постапка не го задоволила барањето за разумен рок.
58. Оттука, има повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 1 ОД ПРОТОКОЛОТ 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

59. Потпирајќи се на членот 1 од Протоколот 1, жалителот се жалел дека не му бил доделен никаков надомест за колењето на неговите овци.
60. Судот смета дека жалбата на жалителот според членот 1 од Протоколот 1 е директно поврзана со членот 6 став 1 од Конвенцијата (види ставови 35-43 погоре) како и дека не може да шпекулира за исходот од постапката да не била најдената повреда. Со оглед на заклучокот дека постои повреда на правото на жалителот за пристап до судот, Судот не смета дека е потребно да пресуди за жалбата на жалителот заснована на членот 1 од Протоколот 1 (види, *mutatis mutandis*, *Mitrevski v. Republic of Macedonia*, бр. 33046/02, став 41, 21 јуни 2007 и референците цитирани во нив).

III. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

61. Членот 41 од Конвенцијата пропишува:

“Доколку судот најде дека има повреда на Конвенцијата или нејзините Протоколи, и дека внатрешното право на засегнатата договорна страна дозволува само делумен надомест, судот , доколку е потребно, ќе додели правична отштета на оштетената страна“.

62. Судот посочува дека според членот 60 од Деловникот на Судот, секое барање за правична отштета мора да биде специфицирано и поднесено по писмен пат пропратено со релевантните пропратни документи или сметки “ што доколку биде пропуштено Советот може да го одбие барањето целосно или делумно.“
63. Во писмо од 30 октомври 2006, по комуникацијата на жалбата до одговорната Влада, судот го поканил жалителот да го поднесе своето барање за правична отштета до 11 декември 2006. Тој не поднел такво барање.
64. Во овие околности, судот не доделува награда според членот 41 од Конвенцијата (види *Nikolov v. Republic of Macedonia*, бр. 41195/02, став 33, 20 декември 2007).

ОД ОВИЕ ПРИЧНИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. Ја прогласи за допуштена жалбата на жалителот според членот 6 став 1 од Конвенцијата;
2. Одлучи дека има повреда на членот 6 од Конвенцијата во однос на правото на жалителот на пристап до судот и на неговото право на судење во разумен рок;
3. Одлучи дека нема потреба да се испитува жалбата според членот 1 од Протоколот 1 од Конвенцијата;

Изготвено на англиски и објавено на 19 јуни 2008 година,
согласно член 77 став 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Claudia Westerdiek
Секретар

Peer Lorenzen
Претседател

ФЕТАОВСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА- ПРЕСУДА

ФЕТАОВСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА- ПРЕСУДА